

La coordinació sociosanitària en l'Atenció Centrada en la Persona. **Vinculació amb el BON TRACTE.**

Assumpció Roset

Doctora en Farmàcia.

Llicenciada en Ciències Biològiques.

Catedràtica d'Ensenyament Secundari.

Glòria Arbonés

Llicenciada en Farmàcia.

Màster en Alimentació i Nutrició.

01. L'atenció centrada en la persona i el bon tracte

Existeix un interès creixent en ajudar les persones grans a involucrar-se en la cura del seu benestar i la seva salut que passa pel bon tracte que han de rebre. Exposarem que una atenció centrada en la persona pot estar molt vinculada amb el bon tracte que aquesta mereix.

Segons l'OMS, l'Atenció Centrada en la Persona (des d'ara ACP) és aquella atenció que s'aconsegueix quan es posa aquesta persona en el centre d'atenció: dels serveis, de l'equip de treball, de la inter pluralitat i del medi ambient. Es un eix vertebrador que comporta - i això és fonamental- implicació i empoderament de la persona. L'ACP aconseguix millores en tots els àmbits de qualitat de vida i el benestar de la persona que inclou els seus interessos i preferències.

02. ACP i dret a la salut

El dret a la salut ho és per a totes les edats, a més a més el fet de ser gran comporta més dificultats. El creixement demogràfic de les persones grans al costat d'una major esperança de vida ha modificat les condicions d'accés als recursos. Els serveis han de considerar que una vida més llarga comporta una major durada de les malalties cròniques, i per tant, una major necessitat de recursos. En resum, major durada de l'assistència a persones grans, moltes vegades fràgils i/o vulnerables. No estava contemplat des de diferents Estats i això ha influït negativament en l'atenció a la persona.

La particularitat, en l'actual concepte d'ACP es troba en una nova òptica que no contempla únicament l'assistència. És basic l'acompanyament de la persona però també inclou la seva capacitat per decidir. No es un protocol estàtic. S'ha demostrat que s'ha de passar del servei en una direcció a una òptica que implica participació i decisió. En les persones grans és fonamental aquesta participació i decisió.

03. Els serveis socials i sanitaris

Tot això, on ens porta ? Principalment a la necessària implicació dels serveis socials i sanitaris en l'atenció centrada en la persona. Es tracta

d'integrar aquests serveis garantint que el model d'atenció respecti la pluralitat de la població. Que compti amb les persones grans i ofereixi el suport necessari per aquesta etapa on pot minvar l'autonomia personal.

Es un bon exemple de l'acció coordinada d'aquests serveis l'avantprojecte de llei de l'Agència d'Atenció integrada social i sanitària que es troba en la pàgina web AISS (<https://salutweb.gencat.cat/ca/site/aiss/inici/index.html>)

Ha d'incloure la participació de la persona gran en l'abordatge integral social i sanitari i també s'ha de comptar amb la seva capacitat de decisió a través d'informació, formació i aprenentatge. Es necessiten persones informades, compromeses i empoderades. Amb una metodologia que incorpori al professional (amb coneixements i capacitat de treballar en equip), la família si s'escau i la capacitat de decisió de la mateixa persona gran. Amb respecte a les necessitats, les preferències, els valors, l'autonomia i la independència de la persona.

04. I per què mencionem la vinculació amb el Bon Tracte?

Del maltractament se'n parla molt i sovint es denuncia en els mitjans de difusió. Pot ser físic, psicològic o social. Pot arribar a la vegada a totes aquestes dimensions de la persona. És una qüestió amb incidència important sobre la qualitat de vida de moltes persones, també de les persones grans.

Del bon tracte, tot i ser la clau per combatre el maltractament, no se'n parla tan. No és la mera contraposició al maltractament. És un dret humà que hauria d'estar present en totes les relacions entre les persones i que és especialment necessari quan s'interactua amb grups més vulnerables.

Es basa en un seguit de valors essencials: **el respecte, l'empatia, l'equitat, la consideració de la intimitat, la integritat física i moral, l'autonomia i la dignitat de l'altre.**

No és fàcil que el bon tracte es produeixi per generació espontània. És molt convenient fomentar-lo i estimular el seu aprenentatge en el

decurs de tota la vida i en tot tipus de col·lectius i serveis d'atenció. També els socials i sanitaris.

En el cas de les persones grans, promoure el bon tracte implica promoure accions orientades a combatre els prejudicis i estereotips fruits de l'edatisme i la percepció distorsionada de les persones grans com a subjectes passius i amb carències.

Per a fomentar la pràctica del bon tracte, és important recordar que és una tasca que comença per un mateix per assolir l'empoderament. També que el paper de la persona és bàsic per a la consecució del seu envelliment actiu i saludable, com a subjectes de la promoció i de la prevenció.

05. Què podem fer?

És important seguir potenciant l'atenció centrada en la persona, incorporant els avenços dels coneixements científics i tecnològics des de un punt de vista geriàtric i gerontològic. Considerar la importància de l'atenció social i sanitària integrada.

La teoria sembla està ben dissenyada. Posar-la a la pràctica és un altra qüestió, donat que requereix informació, formació i aprenentatge, en totes les fases de la vida, considerant les condicions i les capacitats de cadascú.

06. Àmbits d'aplicació

Tenim diferents àmbits d'aplicació que formen part de la vida quotidiana com la bretxa digital, l'accés als serveis...etc i constitueixen un punt important a tractar per a la salut de les persones grans, la solitud (real o percebuda), l'aïllament o la pèrdua d'autoestima.

Els àmbits associatius de persones grans són uns bons mitjans per a treballar-ho a través de casals, associacions sèniors, federacions, etc.). Es una acció que troba en els casals un bon punt d'aplicació i referència amb activitats plaents que, a la vegada, facilitin la informació i l'aprenentatge, així com la socialització i la participació. En tenim exemples com les activitats de formació que es porten a terme des de Entitats com Fatec o experiències de grups de treball en casals com

el Casal Calassanç de Barcelona, amb la potenciació de la prevenció al llarg de la vida considerant no solament el risc sinó també la resiliència o la bona gestió de les emocions.

Per a tot això i més, s'han de saber utilitzar les eines disponibles adients, en funció de l'atenció centrada en la persona i de les possibles característiques diferencials de cada nucli de població i/o de convivència.

Assumpció Roset

Doctora en Farmàcia.

Llicenciada en Ciències Biològiques.

Catedràtica d'Ensenyament Secundari.

Glòria Arbonés

Llicenciada en Farmàcia.

Màster en Alimentació i Nutrició.